

مشخصات لایحه

دوره نهم - سال اول

شماره ثبت:

۲

شماره چاپ:

۶

تاریخ چاپ:

۱۳۹۱/۳/۲۴

نام دفتر:

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۲۴۳۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۱/۴/۱۱

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه حمایت خانواده»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

لایحه حمایت خانواده، پس از تصویب در صحن علنی مجلس در چند نوبت با ایراد شورای محترم نگهبان مواجه شده است که در این گزارش به بررسی ایرادات مندرج در نامه مورخ ۱۳۹۱/۳/۱۷ آن شورا می‌پردازیم و برای رفع آن پیشنهادهای ارائه می‌نماییم.

بررسی ایرادات و ارائه راهکار پیشنهادی

شورای نگهبان در نامه اخیر در خصوص مواد (۳۰) و (۴۹) سه ایراد مخالفت با موازین شرع را مطرح نموده است:

ماده (۳۰)

در این ماده مقرر شده است که اگر زوجه از مال خود برای هزینه‌های متعارف زندگی هزینه کرده باشد، اثبات اینکه زوجه قصد تبرع داشته، برعهده زوج است، شورای نگهبان در مواردی که این هزینه بدون اذن یا امر زوج بوده باشد و در عین حال بار اثبات تبرع هم برعهده زوج باشد را خلاف شرع دانسته است. درحقیقت نظر شورای نگهبان بدین صورت است که در صورتی بار اثبات برعهده زوج است که زوجه با اذن یا امر زوج هزینه‌ای کرده باشد.

فلذا برای رفع ایراد شورا پیشنهاد می‌شود متن ماده به شکل زیر تغییر یابد:

«هرگاه زوجه از مال خود برای هزینه‌های متعارف زندگی مشترک که برعهده زوج است هزینه کرده و در مقابل آن عوض مالی دریافت نکرده باشد دادگاه به درخواست وی پس از جلب نظر کارشناس رسمی دادگستری مبالغ هزینه شده را تعیین و به تأدیه آن حکم می‌کند مگر اینکه زوج صرف هزینه بدون اذن یا امر خود یا قصد تبرع زوجه در صرف مبالغ را ثابت کند. مفاد این ماده در طلاق توافقی جاری نیست.»

ماده (۴۹)

طبق این ماده نفقه زوجه که به تشخیص دادگاه مطابق با شأن و خصوصیات زوجه تعیین می‌شود بر دیون دیگر زوج مقدم است و در مورد نفقه ایام گذشته مقررات ماده (۱۰۲۶) قانون مدنی اجرا می‌شود. شورای نگهبان دو ایراد به این ماده وارد کرده است:

الف) مدتی که نفقه زوجه باید در آن مدت بر دیون دیگر مقدم باشد باید توسط دادگاه مشخص شود. زیرا تعیین مدت (همچنان که در مصوبه قبلی یک سال بود) بدون تصمیم دادگاه خلاف شرع است.

ب) مقررات ماده (۱۲۰۶) قانون مدنی درخصوص مقدم بودن طلب زوجه با توجه به تحریرالوسیله خلاف موازین شرع است.

فلذا به دلیل اینکه ذیل ماده خلاف شرع است و صدر ماده نیز هدف اولیه قانونگذار را تأمین نمی‌کند و در اکثر مواقع به دلیل عدم تمکین، خود به خود اصل تحقق نفقه محل اشکال است، پیشنهاد می‌شود کل ماده حذف شود و در صورت اصرار بر این ماده پیشنهاد می‌شود ماده به شرح زیر اصلاح شود:

«پرداخت نفقه زوجه در مدتی که به تشخیص دادگاه و با در نظر گرفتن شأن و خصوصیات زوجه تعیین می‌شود و همچنین هزینه نگهداری اطفال بر پرداخت تمامی دیون مقدم است».

نتیجه‌گیری

شورای نگهبان درسه مورد به مصوب جدید ایراد کرده است که در این گزارش پیشنهاداتی برای رفع ایراد شورا ارائه شده است که به نظر می‌رسد با اعمال این پیشنهادات ایرادات شورا رفع خواهد شد.